

L

Berättelse om mina arkeologiska undersökningar
i Närke sommaren 1912. Berättelsen åtföljes av 1
karta och plantekning samt 3 fotografier. H. M. 6 III.

Vid Närke kyrka finnes ingen fattigstuga, men
i dess ställe på vanligt ställe i stapelväggen ett hål
för instoppande av påsar och ovanom det en tavla
med inskrift: "Den som förbarmat sig över den fattiga
han lånar Herranom; han skall vederbörligen honom
gäldt igen. ordsp. 6. 19 K. 17 v."

En jungfrubäns av större stenar finnes i Närke,
Svartbäckby, c. 2 km E om byn nära Finbybornas
fäbodä. I mitten på stenen står inburet året 1823.

I Närke har Dr Theodor Schvindt förtecknat fasta
fornlämningar, framförallt jordfria stenkammrar, vilka
äro rätt allmänna i Närke. Ett sådant undersöktes
av mig, biträdd av mag. Forsslom. Det ligger c. 6 km ^(ENE)
från Närke gästgiveri i Finby by på den s. k. Töves-
äsen, c. 350 m. NE från Johan Erik Eric's parcell på
NW sidan om Finnvägen på Josef Stor-Nix mark.
Det ligger på en sandås som slutar åt SW mot
Mälndabäcken, vilken rinner på ett avstånd av c.
1/2 km. fjälvägen.

Röset var 12 x 13 m. i senomskärning och av bety-
dande höjd. I mitten fanns en djup till rösets botten
stående djup. För övrigt var röset delvis illa upp-

kastat, och framgick vid undersökningen, att dess S E del, vilken bildade liksom ett annex till röset, bestod av stenar, vilka blivit dit kastade vid någon tidigare företagen undersökning. + Röset hade ursprungligen varit vida mindre än man kunde antaga i början. Dess ytterkant hade markerats med stora stenar av 2-3 mansbördas storlek, vilka bildade en något oval krets, vilken endast på ett ställe blivit av skattgrävare förstörd. Väggarne hade varit nästan lodrät-branta, liksom de ännu voro det på rösets bäst bebehållna E sida. De bestod av stora stenar, mellan vilka man hade placerat nästans småstenar (jfr. fotografien II). Rösets byggnad var för öfrigt översatt likadant, såsom framgår av genomskärningen på bilden III, tagen vid undersökningen ungefär i mitten av röset; småstenarna hava redan blivit borttagna.

I rösets mitt fanns en till hufvudsaken förstörd stenkista, bestående av nästan likadana stenar som fotkedjen. Kulturlagret i kistan var unq. 55 cm djupt, och bestod av sand, några brända benskärnor och ett svenskt 1700-tallets kopparsmykt, trocisen ett minne efter gravplundraren. Kistan hade inga stenplattor till underlag, och även takhällarna hade försvunnit, om sådana tidigare funnits. Håckistans längdriktning var NE-SW.

Utänför kistan var bottenlagret 10-20 cm djupt. I det hittades strax under stenarna - ej i själva kulturlagret såsom i kistan - ytterligare 3 svenska kopparsmycken. Dessutom fanns en sekundär grav i rösets S del omedelbar nära kantstenarna, vilka dock ej blivit ruggade. Röset bestod här genomgående av stora stenar, och hittades en nängö brända ben, bildade i ett 10 cm tjockt kulturlager med mindre stenar på kantstenarnas höjd. Här funnos inga andra fynd än ben.

Kantstenarne lägo på orörd jord. Utänför de

var jorden gul och orörd.

Rösets ursprungliga höjd torde ha varit c. 1,60 m.

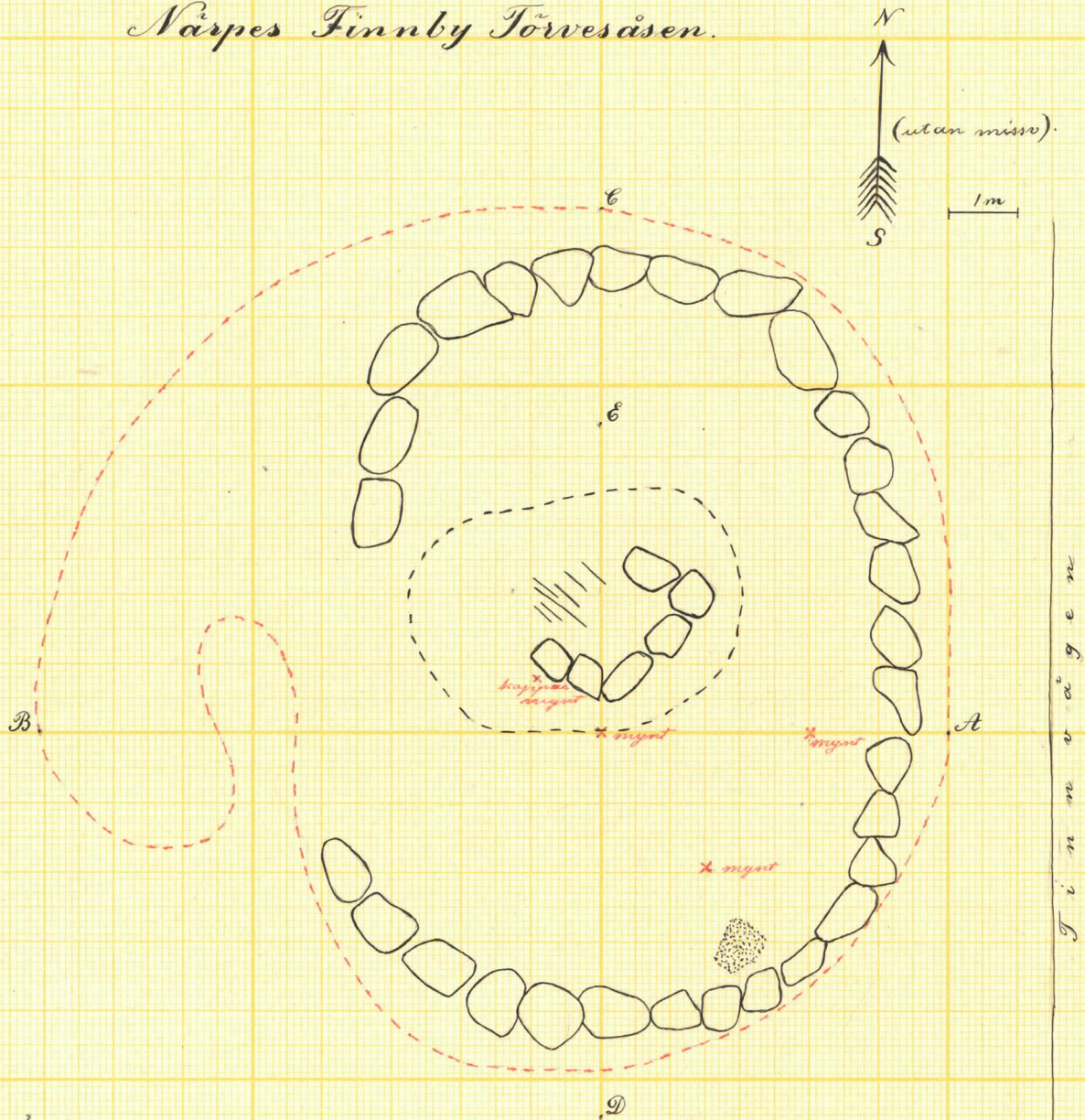
Wexingfors, d. 17. September 1912

A. M. Taugren

Jättkast

Närpes Finnby Förvesäsen.

mynt = brändt ben

Undersökt i juli 1912 av G. W. Larsson